HOLBÆK KOMMUNE

5. møde i Kystvandrådet for Isefjord og Roskilde Fjord

Dato og tid: Onsdag d. 2. september 2026, kl. 17.30–20.30
Sted: Rådhuset i Holbæk, Kanalstræde 2, 4300 Holbæk

Mødedeltagere:

- Kirsten Flemming Hansen, Danmarks Naturfredningsforening - Halsnæs
- Ole Busck, Danmarks Naturfredningsforening - Odsherred
- Niels Otto Lundstedt, Dansk Skovforening
- Niels Erik Pedersen, Danske vandløb
- Erik Hansen Blegmand, Landbrugspolitisk Forum, Region Øst
- Lars Peter Nielsen, Nordsjællands Landboforening
- Kristine Vik Kleffel, Novafos
- Jens Rane Holck, Friluftsrådet
- Erik Steen Jensen, DOF
- Lars W. Pilemann, Fors A/S
- Anders Chr. Erichsen, DHI
- Grethe Saabye, Lejre Kommune
- Lis Vedel, Lejre Kommune
- Jarl Falk Sabroe, Holbæk Kommune
- Vilfred Hvid, Holbæk Kommune
- Søren Kock Laursen, Holbæk Kommune
- Sonja Maja Grønkjær, Holbæk Kommune
- Emil Erichsen, Holbæk Kommune
- Berit Horskjær Bojsen, Holbæk Kommune (referent)

Afbud:

- Rune Hylby, Danmarks Sportsfiskerforbund
- Christian Lundberg Eilers, Danmarks Jægerforbund
- Yke Kloppenburg-Oosterwoud, VKST
- Johan Wedel Nielsen, Dansk Akvakulturs Producentorganisation
- Jesper Simonsen, Dansk Amatørfiskerforening (DAFF)
- Kasper Lomholdt, Turisme- og oplevelseserhvervet
- Pernille Ingildsen, Odsherred Forsyning

Dagsorden

1. Ankomst og sandwich (kl. 17.30-18.00)
2. Velkomst v. Jarl Sabroe (kl. 18.00)
3. Kort præsentation af kommende dokumentarserie om grøn trepart v. Lars Ostenfeld
4. Godkendelse af dagsorden
5. Godkendelse af referat fra møde d. 12. maj 2026 (Bilag 1)
6. Kort orientering om status på arealomlægning og kvælstofregulering v. Emil Erichsen
7. Præsentation af muligt forsøgsprojekt i 2027 vedr. muslingeskrab v. Anders Erichsen, DHI
8. Processen frem mod VP4 og hvordan Styrelsen bruger Kystvandrådenes anbefalinger v. Peter Kaarup, kontorchef i SGAV
9. Gruppedrøftelser: Med udgangspunkt i de anbefalinger vi har sendt ind til SGAV, hvad er vigtigt at bringe videre til den lokale trepart på mødet d. 17. september? Herefter fælles opsamling
10. Evt.

Referat

Ad. 2

Jarl Sabroe bød velkommen.

Ad. 3

Lars Ostenfeld præsenterede planerne for en kommende dokumentarserie om Grøn Trepart. Serien skal produceres over de næste fire år og forventes først udsendt om cirka fem år.

Præsentationen gav anledning til følgende spørgsmål og bemærkninger:

Spørgsmål: Ønsker dokumentarserien at følge og filme dele af arbejdet i Kystvandrådet, eksempelvis i forbindelse med rådets møder?

Svar: Ja, det er et ønske at kunne følge arbejdet med treparten tæt, herunder Kystvandrådets arbejde. Men det vil afhænge af, om det er relevant og interessant i forhold til seriens samlede fortælling. Der vil f.eks. ikke indgå lange sekvenser fra møder, det er ikke så spændende at se på.

Spørgsmål: Vil dokumentarserien alene omhandle arealomlægningen?

Svar: Nej. Serien vil have et bredere fokus på den grønne omstilling og vil blandt andet også kunne følge etableringen af naturnationalparker og omlægningen af svineproduktionen.

Bemærkninger: Dokumentarserien kan bidrage med et vigtigt perspektiv på arealomlægningen og den fælles opgave, der ligger i den grønne omstilling. Ansvaret og de nødvendige forandringer omfatter hele kæden – fra fødevareproducenter til forbrugere.

Det blev også bemærket, at serien er en god mulighed for at nå bredt ud til mange forskellige interessenter, herunder de målgrupper og organisationer, som blandt andet Friluftsrådet repræsenterer.

Det blev oplyst, at den lokale trepart for Isefjord og Roskilde Fjord har modtaget en tilsvarende henvendelse om mulig deltagelse i dokumentarserien.

Der blev afslutningsvis givet ros til den langsigtede tidsplan for produktionen og udtrykt ønske om, at serien får mulighed for at give en nuanceret og dybdegående dækning af arbejdet med Grøn Trepart.

Yderligere spørgsmål eller bemærkninger kan rettes til Lars Ostenfeld på tlf. 31102843 eller mail lars@larsostenfeld.dk.

Ad. 4

Dagsordenen blev godkendt.

Ad. 5

Referatet fra mødet den 12. maj 2026 blev godkendt.

Ad. 6

Emil Erichsen gav en status på arbejdet med arealomlægningen og den nye model for kvælstofregulering. Der henvises til slides fra præsentationen.

Præsentationen gav anledning til følgende spørgsmål og bemærkninger:

Spørgsmål: Hvorfor er vi ikke nået længere med arealomlægningen? Det er vigtigt, at vi også kan forklare, hvor arbejdet står, og hvorfor det tager tid.

Svar: Der er fortsat en række barrierer i arbejdet, blandt andet lange sagsbehandlingstider og mangel på rådgivere. Samtidig åbnede den nye tilskudsordning for vådområde- og lavbundsprojekter først den 12. august.

Det er også under et år siden, at omlægningsplanen blev vedtaget. Selvom arbejdet med arealomlægning ikke er nyt, er den store implementering og gennemførelse af omlægningsplanen stadig forholdsvis ny.

Bemærkninger:

Det blev bemærket, at der er nogle uhensigtsmæssigheder i den nye kvælstofregulering, som potentielt kan få landmænd til at holde sig tilbage fra at indgå i projekter. Det kan være med til at skabe træghed i arbejdet med arealomlægningen.

Den seneste tids mange møder og mediedækning af den nye model for kvælstofregulering blev også fremhævet som et tydeligt eksempel på den usikkerhed, der er omkring den nye regulering.

Det blev desuden nævnt, at landbrugsrepræsentanter flere steder har sat deres deltagelse i de lokale treparter på pause, blandt andet i Køge Bugt. Det gælder dog ikke for den lokale trepart for Isefjord og Roskilde Fjord.

Det skal desuden bemærkes, at de større udfordringer og barrierer i forbindelse med arealomlægningen og kvælstofreguleringen skal håndteres i organiseringen omkring Taskforcen for arealudtag, hvor alle parter i Grøn Trepart deltager på forskellige niveauer. Udfordringerne skal ikke løses i regi af Kystvandrådet eller den lokale trepart.

Ad. 7

Anders Erichsen præsenterede et muligt forsøgsprojekt om muslingeskrab i 2027. Der henvises til slides fra præsentationen.

Præsentationen gav anledning til følgende spørgsmål og bemærkninger:

Spørgsmål: Hvordan vil undersøgelsen tage højde for betydningen af dybden, hvor muslingeskrabet foregår?

Svar: Dybden vil blive håndteret i relation til sedimenttypen, som indgår i undersøgelsen.

Spørgsmål: Har man overvejet at måle direkte på mængden af suspenderet sediment i forbindelse med muslingeskrab?

Svar: Ja, men erfaringerne viser, at det er meget vanskeligt at få repræsentative målinger af suspenderet sediment.

Spørgsmål: Vil der blive målt på effekterne af muslingeskrab på ålegræs og bunddyr?

Svar: Der måles ikke direkte på effekterne på ålegræs og bunddyr. Lysforhold og sedimentforhold hænger sammen og har betydning for ålegræssets udbredelse. For bunddyrene og bunddyrsindekset er der derimod ikke en direkte sammenhæng med sedimentforhold og næringsstofbelastning.

Bemærkninger:

Det blev bemærket, at Jørgen L. S. Hansen fra AU er i gang med en større undersøgelse af bundfaunaen i Isefjorden, som sandsynligvis vil kunne være relevant i forbindelse med forsøgsprojektet.

Det blev desuden oplyst, at DHI har adgang til relevante data om bundfauna.

Det blev desuden nævnt, at Red Isefjord og Danmarks Naturfredningsforening har klaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet over tilladelser til muslingeskrab i Isefjorden. Klagen går blandt andet på, om muslingeskrabet er i overensstemmelse med Vandrammedirektivet og kravet om ikke at forringe fjordens økologiske tilstand.

Ad. 8

Peter Kaarup præsenterede processen frem mod Vandplan IV og fortalte om, hvordan SGAV arbejder videre med Kystvandrådenes anbefalinger. Camilla Kjærulff Lemming og Susanne Hjuler deltog også fra SGAV. Der henvises til slides fra præsentationen.

Præsentationen gav anledning til følgende spørgsmål og bemærkninger:

Bemærkninger:

SGAV har læst Kystvandrådenes anbefalinger og vil tage så meget som muligt med videre i arbejdet. Det blev samtidig fremhævet, at Kystvandrådenes arbejde er omfattende og grundigt.

Det blev bemærket, at muslingeskrab kan have stor betydning for miljøet lokalt, men at det samlet set ikke vurderes at spille en stor rolle for kystvandene på nationalt niveau.

Spørgsmål: Der er behov for flere multifunktionelle løsninger og tilskudsordninger i forbindelse med arealomlægningen. Hvorfor er der ikke større fokus på dette?

Svar: Styrelsen har fokus på at måle effekterne af de enkelte virkemidler og parametre, hvilket også afspejler sig i de tilgængelige tilskudsordninger. Ønsket om flere multifunktionelle løsninger tages med tilbage.

Spørgsmål: Omlægning til permanent græs er et vigtigt virkemiddel.

Svar: Permanent græs, som ikke gødes og omlægges, er et godt kvælstofvirkemiddel. Det indgår som en del af kvælstofreguleringen gennem planlægningen af afgrødevalg, så kvælstofregnskabet kan gå op.

Spørgsmål: Lammefjorden er et eksempel på et stort inddæmmet og pumpet område, hvor det er vanskeligt at finde gode virkemidler til at håndtere kvælstofudfordringen. Der er derfor behov for mulighed for at rejse et særligt projekt eller en særlig indsats.

Svar: Styrelsen tager problemstillingen med tilbage.

Ad. 9

Tre grupper drøftede Kystvandrådets anbefalinger til SGAV med fokus på, hvad der er vigtigt at bringe videre til den lokale trepart på mødet den 17. september.

Sonja og Emil samler bemærkninger og forslag fra drøftelserne og inddrager dem i planlægningen af mødet den 17. september. De samlede anbefalinger, som Kystvandrådet har udarbejdet til Styrelsen, sendes til den lokale trepart forud for mødet.

Der var fælles opbakning til, at brugen af virkemidler er et vigtigt emne, ligesom det er vigtigt, at alle kommuner i oplandet bidrager til opgaven.

Der var også et ønske om at fastholde en god tone og en afbalanceret interessevaretagelse i det videre arbejde, i tråd med den tilgang, der også er lagt op til i Grøn Trepart.

Ad 10.

Intet at bemærke